

เอกสารแนบท้าย 2 : ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมซึ่งเกี่ยวข้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 ที่พบในสัญญาจ้างที่ปรึกษาของหน่วยงานราชการหลายแห่ง

ประเด็น	หลักการและเหตุผล	ข้อเสนอแก้ไข
<p>1) การกำหนดการจ่ายเงินงวดค่าบริการที่ปรึกษาควบคุมงาน โดยมีเงื่อนไขที่ขึ้นกับผลงานความก้าวหน้างานก่อสร้างของผู้รับเหมา <u>ซึ่งมิได้ระบุในระเบียบพัสดุ แต่ปรากฏในสัญญาจ้างที่ปรึกษาควบคุมงานในหน่วยราชการหลายแห่ง อาทิ กรุงเทพมหานคร กรมชลประทาน กรมทางหลวงชนบท</u></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) การกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวเป็นการทำให้เกิดผลประโยชน์ที่ขัดกัน (Conflict of interest) ซึ่งโดยหลักการที่ปรึกษาจะต้องทำหน้าที่เป็นตัวแทนของผู้ว่าจ้าง 2) ทำให้เกิดการเอื้อประโยชน์และการปฏิบัติผิดจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อให้ที่ปรึกษาและผู้รับจ้างได้รับค่าจ้างทั้งสองฝ่าย ทำให้เกิดผลเสียต่อเจ้าของงานในภาพรวม 3) ที่ปรึกษาไม่สามารถสั่งการหรือมีอำนาจบริหารจัดการกิจการภายในของผู้รับจ้าง เพื่อให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของที่ปรึกษาได้ 4) ที่ปรึกษามีใช้คู่สัญญากับผู้รับจ้างโดยตรง การบังคับใช้ข้อสัญญากับผู้รับจ้างจึงต้องผ่านการสั่งการและความเห็นชอบจากเจ้าของงาน ซึ่งมีผลในทางปฏิบัติล่าช้า และไม่มีประสิทธิภาพ 5) เมื่อเปรียบเทียบกับสัญญาของผู้รับจ้าง ผู้รับจ้างสามารถเบิกเงินงวดได้ตามปริมาณผลงานที่ก่อสร้างได้ แม้จะไม่ได้ตามแผนงานที่วางไว้ แต่ที่ปรึกษากลับไม่ได้รับเงินงวดหากผู้รับจ้างสร้างไม่ได้ตามแผน ทั้งที่มีใช้ความผิดของที่ปรึกษา 6) ต้นทุนหลักของการบริการที่ปรึกษา คือเงินเดือนวิศวกร ช่างเทคนิคและบุคลากรสนับสนุน และค่าใช้จ่ายโดยตรงต่างๆ ซึ่งจัดสรรตามแผนงานที่วางไว้ แม้ผู้รับจ้างจะทำงานล่าช้ากว่าแผน แต่บุคลากรที่ปรึกษายังคงต้องปฏิบัติงานต่อเนื่อง จึงมีต้นทุนและค่าใช้จ่ายตลอดเวลา การไม่ได้รับค่าบริการเนื่องจากความล่าช้าจากความบกพร่องของผู้รับจ้าง หรือการเปลี่ยนแปลงในที่สุด 	<p>1) ยกเลิกข้อความในสัญญาหรือในภาคผนวกว่าด้วยวิธีการจ่ายค่าจ้างว่า "ซึ่งต้องสัมพันธ์กับผลงานก่อสร้างที่ผู้รับจ้างทำได้ ผลงานรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ....ของผลงานรวมตามสัญญา" หรือยกเลิก "โดยแต่ละงวดต้องสัมพันธ์กับแผนงานดำเนินงาน (ความก้าวหน้า) ของผู้รับจ้างที่กำหนดไว้โดยผู้ว่าจ้าง"</p>

เอกสารแนบท้าย 2 : ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมซึ่งเกี่ยวข้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 ที่พบในสัญญาจ้างที่ปรึกษาของหน่วยงานราชการหลายแห่ง

ประเด็น	หลักการและเหตุผล	ข้อเสนอแก้ไข
<p>2) การระบุไม่ให้ที่ปรึกษารับค่าตอบแทนใดๆ ซึ่งรวมค่าทำงานล่วงเวลาจากข้อความ "ที่ปรึกษาต้องไม่รับค่านายหน้าทางการค้า ส่วนลด เบี้ยเลี้ยง เงินช่วยเหลือใดๆ โดยตรงหรือโดยอ้อม หรือสิ่งตอบแทนใดๆในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสัญญานี้หรือที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญานี้"</p>	<p>1) ค่าบริการของที่ปรึกษาควบคุมงาน โดยปกติเป็นค่าบริการจากการปฏิบัติงานตามเวลาทำงานปกติ ซึ่งมีได้รวมถึงค่าทำงานล่วงเวลา ดังนั้นในกรณีที่ผู้รับจ้างจำเป็นต้องเร่งดำเนินงานในช่วงนอกเวลาทำงานปกติ และร้องขอให้ที่ปรึกษาควบคุมงานในช่วงเวลาดังกล่าวด้วย โดยผู้รับจ้างยินดีจ่ายค่าบริการล่วงเวลาแก่ที่ปรึกษาแทนผู้ว่าจ้าง จึงควรอนุญาตให้ที่ปรึกษารับค่าล่วงเวลาได้ หากผู้ว่าจ้างไม่เป็นผู้จ่ายค่าบริการในการปฏิบัติงานนอกเวลาทำการปกติ ที่ปรึกษาจะต้องจ่ายค่าทำงาน</p> <p>2) ล่วงเวลาให้วิศวกรและช่างควบคุมงานตามกฎหมายแรงงาน</p>	<p>1) เพิ่มเติมข้อความต่อท้ายในสัญญาว่า " ยกเว้นค่าล่วงเวลาที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าจ้าง"</p>
<p>3) การกำหนดความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่งานก่อสร้าง อันเนื่องมาจากที่ปรึกษาละเลยต่อหน้าที่ หรือมิได้ใช้ความรู้ตามหลักวิชาการ หรือมิได้ควบคุมตรวจสอบให้ผู้รับจ้างดำเนินการดังกล่าว โดยที่ปรึกษาต้องชดเชยค่าใช้จ่ายและความเสียหายที่เกิดขึ้นโดยตรง และส่วนที่เกี่ยวข้องอันเกิดจากความเสียหายดังกล่าวนี้</p>	<p>1) งานที่ปรึกษาทางวิศวกรรมเป็นงานวิชาชีพแขนงหนึ่ง ซึ่งมีความรับผิดชอบทางวิชาชีพทั้งด้านวิชาการและด้านจรรยาบรรณ อีกทั้งวิศวกรและบริษัทวิศวกรที่ปรึกษาก็ถูกควบคุมดูแล โดยต้องจดทะเบียนกับสภาวิศวกรตามกฎหมาย ซึ่งหากไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ก็จะถูกระงับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และที่ปรึกษาจะถูกขึ้นบัญชีผู้ทำงานโดยผู้ว่าจ้าง</p> <p>2) งานวิศวกรที่บริษัทได้รับค่าตอบแทนเพียงร้อยละ 1.75 ถึงร้อยละ 2 ของเงินค่าก่อสร้างแต่เจ้าของโครงการให้รับผิดชอบในวงเงิน 100% ของค่าก่อสร้างหรือมากกว่า (unlimited) ในกรณีที่ว่านี้ บริษัทวิศวกรที่ปรึกษาจึงเปรียบเสมือนเป็นบริษัทประกันภัย</p> <p>3) เมื่อเปรียบเทียบกับวิชาชีพอื่น เช่น แพทย์ ทนายความ หรือนักบัญชี ก็มิได้รับผิดชอบทางการเงินทั้งหมดต่อมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น อันเนื่องมาจากความประมาทเลินเล่อหรือการกระทำที่ผิดพลาด</p>	<p>1) กำหนดให้มีการทำประกันภัยวิชาชีพ เพื่อลดความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานทางวิชาชีพของวิศวกรที่ปรึกษา และกำหนดเป็นต้นทุนหนึ่งของโครงการ</p>

เอกสารแนบท้าย 2 : ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมซึ่งเกี่ยวข้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 ที่พบในสัญญาจ้างที่ปรึกษาของหน่วยงานราชการหลายแห่ง

ประเด็น	หลักการและเหตุผล	ข้อเสนอแก้ไข
<p>4) การให้ที่ปรึกษามอบหนังสือค่าประกันร้อยละห้าของราคาค่าบริการที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา</p>	<p>1) เนื่องจากวิชาชีพวิศวกรที่ปรึกษา เป็นการให้บริการค่าปรึกษา แนะนำวิเคราะห์ ออกแบบ ด้านวิชาการและการบริหารจัดการเกี่ยวกับวิศวกรรมและเทคโนโลยี เช่นเดียวกับสาขาบริการอื่น เช่น การแพทย์ ทนายความ เป็นต้น ซึ่งมี พรบ. ตามกฎหมาย ควบคุมผู้ให้บริการในด้านความรู้ ความสามารถ และจรรยาบรรณ ทั้งบุคคล และนิติบุคคล ผู้ให้บริการจะต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่รับรองโดยสภาวิชาชีพนั้นๆ มิใช่การรับจ้างทำของทั่วไป ซึ่งมีได้มีหน่วยงานควบคุม การกระทำผิดจรรยาบรรณ หรือความบกพร่อง หรือการละเลยการปฏิบัติหน้าที่ของวิศวกรหรือนิติบุคคล จะมีผลให้ถูกระงับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ จึงเปรียบเสมือนเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา</p> <p>2) เมื่อเปรียบเทียบกับวิชาชีพอื่น การว่าจ้างทนายความหรือแพทย์ ให้บริการด้านวิชาชีพเช่นเดียวกัน ก็ได้มีการทำประกันสัญญาแต่อย่างไร</p> <p>3) หากที่ปรึกษาไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญา ผู้ว่าจ้างมีสิทธิบอกเลิกสัญญา และเรียกร้องค่าเสียหายจากเงินประกันผลงาน และตัดสิทธิในการให้บริการต่อผู้ว่าจ้างต่อไป</p> <p>4) ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ 2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2542 ส่วนที่ 3 (การจ้างที่ปรึกษา) ข้อ 93 มิได้ระบุให้มีการค้ำประกันสัญญา</p>	<p>1) ยกเลิกการให้มีหลักทรัพย์หรือหนังสือค้ำประกัน เพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา</p>

เอกสารแนบท้าย 2 : ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมซึ่งเกี่ยวข้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 ที่พบในสัญญาจ้างที่ปรึกษาของหน่วยงานราชการหลายแห่ง

ประเด็น	หลักการและเหตุผล	ข้อเสนอแก้ไข
<p>5) ระยะเวลาสัญญาควบคุมงานก่อสร้างจะสิ้นสุดภายหลังจากผู้ว่าจ้างอนุมัติรับรองการสิ้นสุดระยะเวลาค่าประกันความชำรุดบกพร่องของผู้รับจ้างอีก 2 ปีนับจากวันส่งมอบงานก่อสร้าง ซึ่งยาวนานและมีผลให้ไม่สามารถรับคืนเงินประกันผลงานหรือหนังสือค้ำประกัน เมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จ</p>	<p>1) ในกรณีที่ขอบเขตการให้บริการควบคุมงานก่อสร้างครอบคลุมถึงการติดตามตรวจสอบความชำรุดบกพร่องในช่วงรับประกันผลงานก่อสร้างของผู้รับจ้างนับจากวันส่งมอบงาน ซึ่งมีระยะเวลาที่ยาวนาน (1-2 ปี) ทำให้ที่ปรึกษาไม่สามารถรับคืนเงินประกันผลงาน หรือหนังสือค้ำประกัน เมื่อการก่อสร้างแล้วเสร็จได้ โดยต้องรอนครบกำหนดวันสิ้นสุดสัญญา ซึ่งรวมระยะเวลารับประกันผลงานอีก 1-2 ปี ทำให้ที่ปรึกษาขาดสภาพคล่อง</p> <p>2) การบริการในช่วงรับประกันผลงาน ซึ่งเป็นการตรวจสอบเป็นระยะๆ และเป็นการปฏิบัติงานเป็นช่วงเวลาสั้นๆ จึงควรแบ่งการคืนเงินประกัน (ถ้ามี) เป็น 2 ช่วง ตามลักษณะการบริการที่เกิดขึ้น คือ ช่วงควบคุมงาน และช่วงรับประกันผลงาน</p>	<p>1) ในกรณีการหักเงินประกันผลงานและหนังสือค้ำประกัน เพิ่มเติมเป็น "การปฏิบัติงานในการควบคุมงานก่อสร้างโครงการ แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ 1) ระยะควบคุมการก่อสร้าง และ 2) ระยะการตรวจสอบความชำรุดบกพร่องในช่วงรับประกันผลงานก่อสร้าง" และ "ในการจ่ายเงินค้ำจ้างแต่ละงวดผู้ว่าจ้างจะหักเงินค้ำจ้างไว้ร้อยละสิบ เพื่อเป็นเงินประกันผลงานและจะจ่ายคืนให้ที่ปรึกษาภายใน 45 วันหลังจากที่ปรึกษาปฏิบัติตามพันธหน้าที่ในสัญญาในแต่ละระยะเวลาการให้บริการครบถ้วนแล้ว ที่ปรึกษาอาจจะขอให้ผู้ว่าจ้างจ่ายเงินประกันผลงานคืนให้แก่ที่ปรึกษาได้ แต่ที่ปรึกษาจะต้องนำหนังสือค้ำประกันของธนาคารซึ่งมีวงเงินค้ำประกันเท่ากับจำนวนเงินประกันผลงานที่ขอรับคืนมามอบให้แก่ผู้ว่าจ้างไว้แทน โดยจะต้องมีอายุการค้ำประกันจนกว่าภาระหน้าที่ของที่ปรึกษาตามแต่ละระยะการให้บริการสิ้นสุดลง ผู้ว่าจ้างจะคืนหนังสือค้ำประกันของแต่ละระยะการให้บริการให้แก่ที่ปรึกษาภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ภาระหน้าที่ของที่ปรึกษาลิ้นสุดลง."</p>

เอกสารแนบท้าย 2 : ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมซึ่งเกี่ยวข้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 ที่พบในสัญญาจ้างที่ปรึกษาของหน่วยงานราชการหลายแห่ง

ประเด็น	หลักการและเหตุผล	ข้อเสนอแก้ไข
<p>6) ลิขสิทธิ์ในแบบ</p> <p>"ลิขสิทธิ์ในเอกสารทุกฉบับซึ่งที่ปรึกษาได้ทำขึ้นเกี่ยวกับสัญญานี้ให้ตกเป็นของผู้ว่าจ้าง บรรดาเอกสารที่ที่ปรึกษาได้จัดทำขึ้นเกี่ยวกับสัญญานี้ให้ถือเป็นความลับ และให้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ว่าจ้าง ที่ปรึกษาต้องส่งมอบบรรดาเอกสารดังกล่าวให้แก่ผู้ว่าจ้างเมื่อสิ้นสุดสัญญานี้ ที่ปรึกษาอาจเก็บสำเนาเอกสารไว้กับตนได้ แต่ต้องไม่นำข้อความในเอกสารนั้นไปใช้ในกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวกับงานโดยไม่ได้ได้รับความยินยอมล่วงหน้าจากผู้ว่าจ้างก่อน"</p>	<p>1) เอกสารทุกฉบับ รวมทั้งรายงานการศึกษา การสำรวจ การคำนวณ ออกแบบ คู่มือ ฐานข้อมูลโปรแกรมประยุกต์ แบบรายละเอียด ซึ่งที่ปรึกษาจัดทำขึ้นถือเป็นผู้สร้างสรรค์ผลงาน จึงควรได้มีส่วนเป็นเจ้าของ ลิขสิทธิ์ร่วมกับผู้ว่าจ้าง</p> <p>2) ในกรณีเอกสาร รายงาน ผลการค้นคว้า วิจัย ศึกษา โปรแกรม แบบรายละเอียด หรือผลงานของที่ปรึกษา ซึ่งได้เคยเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์อยู่ก่อนแล้ว ที่ปรึกษายังควรมีสิทธิในกรรมสิทธิ์นั้นต่อไป</p> <p>3) ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องการพัสดุ พ.ศ.2538 ข้อ 114 และในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2542 ส่วนที่ 4 (การจ้างออกแบบและควบคุมงาน) ข้อ 120 "ในกรณีผู้ว่าจ้างหรือหน่วยงานอื่นใดจะนำแบบแปลนรายละเอียดงานจ้างไปดำเนินการก่อสร้าง นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในสัญญา ให้ผู้ว่าจ้างหรือหน่วยงานนั้นๆ จ่ายเงินค่าจ้างแก่ผู้รับจ้างตามอัตราที่คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุพิจารณากำหนดเป็นรายๆไป"</p>	<p>1) แก้ไขข้อความเป็น</p> <p>"ลิขสิทธิ์ในเอกสารทุกฉบับซึ่งที่ปรึกษาได้ทำขึ้นเกี่ยวกับสัญญานี้ ในกรณีต่างๆ ดังนี้</p> <p>(1) ภายใต้การคิดค้น ออกแบบ หรือสร้างสรรค์โดยผู้ว่าจ้าง ให้ตกเป็นของผู้ว่าจ้าง</p> <p>(2) กรณีที่ผลงานของที่ปรึกษาที่ประยุกต์ใช้ในโครงการ เป็นผลงานที่ที่ปรึกษาเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์อยู่ก่อนแล้ว หรือที่คิดค้น ออกแบบ สร้างสรรค์ขึ้นใหม่โดยที่ปรึกษา ให้เป็นลิขสิทธิ์ของที่ปรึกษา หรือ</p> <p>(3) ที่คู่สัญญาร่วมกันคิดค้น ออกแบบ สร้างสรรค์ขึ้นให้เป็นลิขสิทธิ์ร่วม</p> <p>บรรดาเอกสารที่ที่ปรึกษาได้จัดทำขึ้นเกี่ยวกับสัญญานี้ ให้ถือเป็นความลับ และเรื่องกรรมสิทธิ์ให้เป็นไปตามที่กล่าวแล้ว ที่ปรึกษาต้องส่งมอบเอกสารดังกล่าวให้แก่ผู้ว่าจ้างเมื่อสิ้นสุดสัญญานี้ คู่สัญญาอาจเก็บสำเนาเอกสารไว้กับตนได้ แต่ต้องไม่นำข้อความในเอกสารนั้นไปใช้ในกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับงาน กรณีที่ลิขสิทธิ์เป็นของผู้ว่าจ้างโดยไม่ได้ได้รับความยินยอมล่วงหน้าจากคู่สัญญา"</p>

เอกสารแนบท้าย 2 : ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมซึ่งเกี่ยวข้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 ที่พบในสัญญาจ้างที่ปรึกษาของหน่วยงานราชการหลายแห่ง

ประเด็น	หลักการและเหตุผล	ข้อเสนอแก้ไข
<p>7) ระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ 300 วัน นับจากวันเริ่มปฏิบัติงานตามที่ระบุในสัญญา ซึ่งได้รวมระยะเวลาในการตรวจผลงานของที่ปรึกษาโดยคณะกรรมการกำกับดูแลหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย ซึ่งจะมีปัญหาหากการพิจารณาโดยคณะกรรมการกำกับดูแลหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องใช้เวลานาน</p>	<p>1) กระบวนการศึกษาความเหมาะสม การศึกษาต่างๆ และออกแบบรายละเอียดจะมีขั้นตอนการดำเนินงานหลายขั้นตอน ซึ่งต้องผ่านการพิจารณา ตรวจสอบ เห็นชอบ และอนุมัติ ก่อนจะดำเนินงานในขั้นต่อไป โดยคณะกรรมการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของที่ปรึกษา หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาดังกล่าวระยะหนึ่งขึ้นกับปริมาณงานและเนื้อหาสาระสำคัญของงาน โดยที่ปรึกษาไม่สามารถประมาณการหรือควบคุมเวลาที่แน่นอนได้ จึงอาจเป็นผลให้เกิดความล่าช้าจากแผนงานในการดำเนินการขั้นต่อไป และต่อโครงการโดยรวมเวลาดังกล่าวไม่ควรรวมอยู่ในระยะเวลาโครงการที่ให้ที่ปรึกษาดำเนินการ</p>	<p>1) เพิ่มข้อความในสัญญาเป็น "โดยไม่นับรวมเวลาที่ผู้ว่าจ้างหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความเห็นชอบต่อแบบหรือรายงานฉบับต่างๆ ที่ต้องส่งมอบ"</p>
<p>8) การรับเงินงวดสุดท้ายที่ต้องรอการอนุมัติจากองค์กรควบคุมอื่นหรือรอจนการก่อสร้างแล้วเสร็จ</p>	<p>1) ในกรณีที่ขอบเขตการให้บริการศึกษาหรือออกแบบ ครอบคลุมถึงการติดตาม ตรวจสอบ แก้ไขรายงานการศึกษาหรือแบบ ในช่วงรับประกันผลงานตามเงื่อนไขสัญญาซึ่งมีระยะเวลานาน จะทำให้ที่ปรึกษาไม่สามารถทราบเวลาสิ้นสุดโครงการที่ชัดเจนและไม่สามารถส่งมอบงานงวดสุดท้ายได้ จึงควรแบ่งการดำเนินงานเป็น 2 ระยะ คือ 1) ระยะการศึกษาหรือการออกแบบ และ 2) ระยะการรับประกันผลงาน</p>	<p>1) ขอยกเลิกเงื่อนไขการรับเงินงวดสุดท้ายของค่าบริการในช่วงการศึกษาหรือออกแบบ ที่ต้องรอการอนุมัติจากองค์กรอื่น หรือจนกว่าการก่อสร้างจะแล้วเสร็จ</p>